

1.	Field of study	Polish Philology
2.	Faculty	Faculty of Humanities
3.	Academic year of entry	2025/2026 (winter term)
4.	Level of qualifications/degree	second-cycle studies
5.	Degree profile	general academic
6.	Mode of study	full-time

Module: Historia języka polskiego

Module code: W1-FP-S2-HJP

1. Number of the ECTS credits: 5

2. Learning outcomes of the module			
code	description	learning outcomes of the programme	level of competence (scale 1-5)
HJPL_01	Student(ka) posiada podstawową wiedzę o historycznych przemianach i różnych paradygmatach badawczych w obrębie językoznawstwa.	K_W05	5
HJPL_02	Student(ka) posiada pogłębioną, szczegółową, prowadzącą do specjalizacji wiedzę na temat dziejów języka polskiego.	K_W10	5
HJPL_03	Student(ka) zna w stopniu zaawansowanym założenia i metody współczesnych metodologii językoznawczych: stylistyki historycznej, semantyki historycznej, semantyki kognitywnej, genologii lingwistycznej, analizy dyskursu, pragmatyki, socjolingwistyki.	K_W19	1
HJPL_04	Student(ka) potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać i użytkować informację źródłową i naukową w zakresie językoznawstwa; potrafi na tej podstawie formułować krytyczne wnioski.	K_U01	3
HJPL_05	Student(ka) potrafi interpretować zjawiska językowe przez pryzmat społeczno-kulturowego zróżnicowania obiegu komunikacyjnych.	K_U09	1
HJPL_06	Student(ka) posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, wyprowadzania wniosków badawczych oraz syntetycznego podsumowania z celowym wykorzystaniem literatury przedmiotu z zakresu językoznawstwa.	K_U10	2
HJPL_07	Student(ka) rozumie potrzebę dalszego rozwijania swojej wiedzy oraz umiejętności.	K_K01	3
HJPL_08	Student(ka) przejawia szacunek dla warsztatu pracy polonisty, a szczególnie – zabytków języka i kultury.	K_K05	4
HJPL_09	Student(ka) przejawia szacunek dla warsztatu pracy polonisty, a szczególnie – zabytków języka i kultury.	K_K07	3
HJPL_10	Student(ka) rozumie doniosłość języka dla definiowania i rozwiązywania problemów kulturowo-społecznych.	K_K08	1
HJPL_11	Student(ka) rozumie doniosłość i kulturową wartość regionalnego zróżnicowania języka polskiego.	K_K10	2

3. Module description	
Description	W ramach modułu historia języka polskiego student(ka) uczestniczy w wykładzie w wymiarze 15 godzin oraz w ćwiczeniach w wymiarze 30 godzin. Celem modułu jest zapoznanie student(a)/(ki) z wybranymi zagadnieniami z historii języka oraz kształcenie umiejętności pracy z tekstem dawnym. W czasie kursu poruszana jest m.in. następująca problematyka: 1) Zmiana jako immanentna właściwość języków naturalnych. Różne koncepcje interpretacji ewolucji języka. 2) Specyfika języka polskiego wobec innych języków słowiańskich (tu elementy gramatyki porównawczej – znamienne cechy języków zachodniosłowiańskich). 3) Historia języka polskiego jako obiekt badań naukowych (z historii myśli lingwistycznej, pierwsze opracowania, syntezy, podręczniki). 4) Propozycje periodyzacji dla polszczyzny. 5) Dyskusja na temat powstania polskiego języka ogólnego. Zróżnicowanie dialektalne dawnej i dzisiejszej polszczyzny. 6) Charakterystyka języka poszczególnych epok. 7) Zmiany leksykalne i semantyczne. 8) Polszczyzna w żywiole innych języków. Wpływy obce (stosunek do wpływów obcych). 9) Wybrane zagadnienia z zakresu pragmalingwistyki. 10) Rozwój świadomości językowej. 11) W trosce o kształt języka polskiego (z historii kształtowania się ortografii i interpunkcji). Język polski w oświacie (początki szkolnictwa z położeniem nacisku na rolę i miejsce języka polskiego w nauczaniu). 12) Rola Kościoła, instytucji państwowych w rozwoju języka polskiego. 13) Najnowsze dzieje polszczyzny (wiek XX/XXI). 14) Problemy związane z prognozowaniem zmian językowych.
Prerequisites	Brak.

4. Assessment of the learning outcomes of the module			
code	type	description	learning outcomes of the module
HJPL_w_01	Zaliczenie	Warunkiem zaliczenia jest przynajmniej jedna praca zrealizowana przez studenta samodzielnie lub w grupie zadaniowej w czasie wolnym od zajęć oraz przynajmniej jeden sprawdzian weryfikujący stan wiedzy studenta z wybranego przez wykładowcę zakresu wiedzy dotyczącej historii języka polskiego.	HJPL_01, HJPL_02, HJPL_03, HJPL_04, HJPL_05, HJPL_06, HJPL_07, HJPL_08, HJPL_09, HJPL_10, HJPL_11
HJPL_w_02	Egzamin	Egzamin ustny lub pisemny sprawdzający stopień przyswojenia wiedzy i umiejętności praktyczne z całości materiału dydaktycznego.	HJPL_01, HJPL_02, HJPL_03, HJPL_04, HJPL_05, HJPL_06, HJPL_07, HJPL_08, HJPL_09, HJPL_10, HJPL_11

5. Forms of teaching						
code	form of teaching			required hours of student's own work		assessment of the learning outcomes of the module
	type	description (including teaching methods)	number of hours	description	number of hours	
HJPL_fns_02	practical classes	Elementy wykładu: metoda podająca (pogadanka, objaśnienia i wyjaśnienia); metoda problemowa (metoda aktywizująca wraz grami sytuacyjną i dydaktyczną), metoda zadaniowa, prezentacja źródeł, omawianie przykładów, ćwiczenia indywidualne i grupowe, dyskusja.	30	Samodzielna lektura źródeł oraz tekstów naukowych, przygotowanie do zajęć, przyswajanie i utrwalanie wiedzy oraz umiejętności i kompetencji nabytych w trakcie kursu.	60	HJPL_w_01
HJPL_fns_1	lecture	Metoda podająca (wykład informacyjny) oraz metoda problemowa (wykład problemowy i konwersacyjny).	15	Samodzielna, wnikliwa lektura zadanych tekstów, powtórka i ugruntowanie materiału przedstawionego na wykładzie.	45	HJPL_w_02